

Bijlage heert bij

Doc. nr. (2) _____

Handboek Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling

Bij Mediaregeling 2008 juni 2014

Regeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 11 juni 2014, nr. WJZ/634652 (10487), houdende regels voor de inhoud en inrichting van de jaarrekening van de regionale publieke media-instellingen en wijziging van de Mediaregeling 2008 in verband met de landelijke financiering van de regionale media-instellingen (Regeling financiële verantwoording regionale publieke media-instellingen)

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op de artikelen 2.170, achtste lid, en 2.173a, derde lid, juncto artikel 2.172, derde lid, van de Mediawet 2008 en artikel 4b van het Mediabesluit 2008;

Besluit:

Artikel 1. Vaststelling handboek verantwoording

Op de jaarrekening van de regionale publieke media-instellingen zijn de inrichtingseisen en controleprotocollen als opgenomen in de bij deze regeling gevoegde bijlage van toepassing.

Artikel 2. Wijziging Mediaregeling 2008

De Mediaregeling 2008 wordt als volgt gewijzigd:

A

In de opschriften van de artikelen 5, 7 en 9 wordt 'aanvraag' telkens vervangen door: aanvraag aanwijzing.

B

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid vervalt.
2. Het vierde lid wordt vernummerd tot derde lid.

C

Na artikel 9 wordt een nieuwe paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 2.2.1a. Bekostiging regionale publieke mediadiensten

Artikel 9a. Aanvraag bekostiging

1. Een regionale publieke media-instelling dient jaarlijks vóór 15 september een aanvraag in bij het Commissariaat voor een bijdrage als bedoeld in artikel 2.170, tweede lid, van de wet.
2. De aanvraag gaat vergezeld van een begroting en een activiteitenplan.
3. Het activiteitenplan bevat een overzicht van de activiteiten waarvoor een bijdrage wordt gevraagd.

Artikel 9b. Begroting

1. Een regionale publieke media-instelling volgt voor het opstellen van de begroting het model dat als bijlage II bij deze regeling is gevoegd.
2. De begroting bevat in elk geval:
 - a. een beschrijving van de wijze waarop door de regionale publieke media-instelling invulling

wordt gegeven aan het voorgenomen media-aanbod met in achtneming van het bepaalde bij of krachtens de wet;

- b. een raming van de financiële middelen die voor het volgend kalenderjaar nodig zijn om het voorgenomen media-aanbod te verwezenlijken en een raming voor de daarop volgende vier jaar;
- c. een toelichting op de onderscheiden onderdelen en begrotingsposten;
- d. een beschrijving van de samenwerking met landelijke en lokale publieke media-instellingen en anderen; en
- e. een toelichting op voorgenomen investeringen, leningen of onttrekkingen van reserves.

D

In artikel 11, eerste en derde lid, vervalt telkens 'en regionale'.

E

Na artikel 12 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 12a. Voorschotten regionale publieke media-instellingen

1. De regionale publieke media-instellingen ontvangen voorschotten in twaalf maandelijkse termijnen. Het Commissariaat kan hiervan afwijken.
2. Het Commissariaat bepaalt de hoogte van de voorschotten mede op basis van de begroting en zo nodig een liquiditeitsprognose van de desbetreffende instelling.
3. De regionale publieke media-instellingen zenden voor 1 november van het jaar, voorafgaande aan het begrotingsjaar een liquiditeitsprognose ter kennisneming aan het Commissariaat.
4. Het totaal aan voorschotten in enig jaar is niet hoger dan het voor dat jaar vastgestelde totale budget van de desbetreffende regionale publieke media-instelling.

F

De bij deze regeling gevoegde 'Bijlage II behorende bij artikel 9b' wordt na de Bijlage behorende bij artikel 17 bijdrage toezichtskosten commerciële mediadiensten ingevoegd.

Artikel 3. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2014.

Artikel 4. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling financiële verantwoording regionale publieke media-instellingen.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker*

BIJLAGE BEHORENDE BIJ DE REGELING FINANCIËLE VERANTWOORDING REGIONALE PUBLIEKE MEDIA-INSTELLINGEN

Tot stand gebracht i.s.m. het Commissariaat voor de Media en Stichting Regionale Omroep Overleg en Samenwerking

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Den Haag, juni 2014

Inhoudsopgave

Inhoud		
1.	Inleiding	3
	1.1 Wettelijk kader voor het opstellen van de verslaggeving	3
	1.2 Wettelijk kader voor het toezicht van het Commissariaat	4
	1.3 Informatieverstrekking	4
2.	Jaarrekening	6
	2.1 Waarderingsgrondslagen	6
	2.2 Balans met toelichting	6
	2.2.1 Vaste activa	6
	2.2.2 Voorraden	6
	2.2.3 Eigen Vermogen	6
	2.2.4 Voorzieningen	7
	2.3 Exploitatieoverzicht volgens de categoriale indeling met toelichting.	7
	2.3.1 Baten	8
	2.3.2 Bijzonderheden	8
	2.3.3 Overige baten	8
	2.4 Bezoldiging bestuurders, directie en toezichthouders	8
	2.5 Kasstroomoverzicht	9
	2.6 Overige gegevens	9
3.	Overige informatie in het kader van het toezicht van het Commissariaat voor de Media	9
4.	Overige informatie in het kader van het toezicht	9
	4.1 Kengetallen doelmatigheid en doeltreffendheid	9
	4.1.1 Rechtmatigheid	9
Bijlagen en Modellen		11

1. Inleiding

De regionale publieke media-instellingen ontvangen vanaf 1 januari 2014 op aanvraag een bijdrage in de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van regionale publieke mediadiensten. Dit betekent dat de financiering via het provinciefonds is beëindigd en het Commissariaat voor de Media (hierna Commissariaat) op grond van artikel 2.170 van de Mediawet 2008 (hierna MW 2008) de bekostiging aan de regionale publieke media-instellingen verstrekt.

Op grond van artikel 2.172, derde lid van de MW 2008, dat bepaalt dat bij ministeriële regeling nadere regels kunnen worden gesteld over de inhoud en inrichting van de jaarrekening, is dit Handboek Financiële Verantwoording regionale publieke media-instellingen 2014 (hierna Handboek) vastgesteld. Mede als gevolg van de overheveling van het budget van de bekostiging is dit Handboek uitgebracht, welke de vorige versie¹ van het Handboek vervangt. Het Handboek is van toepassing vanaf het boekjaar 2014.

1.1 Wettelijk kader voor het opstellen van de verslaggeving

Op grond van artikel 2.172, eerste lid MW 2008 is Titel 9 van het Tweede Boek van het Burgerlijk Wetboek (hierna BW 2 Titel 9) van toepassing op de regionale publieke media-instellingen met dien verstande dat zij de winst- en verliesrekening vervangen door een exploitatierekening. Op de exploitatierekening zijn de bepalingen omtrent de winst- en verliesrekening zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing. Bij toepassing van de omvangscriteria volgens de artikel 396 en 397 Boek 2 BW dient het begrip netto-omzet te worden geïnterpreteerd als de totale baten (inclusief subsidies en bijdragen van derden) van de regionale publieke media-instelling.

Ongeacht de omvang van de regionale publieke media-instellingen is de controleplicht volgens artikel 393 BW 2 voor alle regionale publieke media-instellingen van toepassing. Verder is het bestuur verantwoordelijk om te voldoen aan de deponeringsplicht volgens artikel 394 Boek 2 BW.

Doel van de hierbij nader te bepalen voorschriften en modellen met betrekking tot de presentatie van de financiële verantwoording is het bereiken van een uniforme en vergelijkbare jaarverslaggeving inzake de financiële gegevens door de jaren heen, alsmede tussen de verschillende regionale publieke media-instellingen. Daarbij zijn de regels van het jaarrekeningenrecht, zoals deze zijn opgenomen in

¹ Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling 2009 van juli 2009

BW 2 Titel 9, de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder ook de RJ 640 (richtlijn voor de organisaties zonder winststreven) en jurisprudentie van toepassing. Voorts is van toepassing de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Wanneer hetgeen in dit Handboek vermeld afwijkt van hiervoor genoemde regels, dan prevaleert het Handboek.

1.2 Wettelijk kader voor het toezicht van het Commissariaat

De reikwijdte van het financiële toezicht van het Commissariaat is met name vastgelegd in de volgende artikelen in de Mediawet:

- Artikel 2.93 MW 2008, samen met artikel 6 Mediabesluit en artikelen 10 en 11 Mediaregeling 2008; opstellen en inzenden jaarrekening;
- Artikel 2.135 lid 12: alle inkomsten worden gebruikt voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht;
- Artikel 2.141: niet dienstbaar maken aan het maken van winst door derden;
- Artikel 2.142 lid 1: integriteit van de media-instelling;
- Artikel 2.132 en 2.134: nevenactiviteiten;
- Artikel 2.113 en 2.114 lid 2: sponsoring en bijdragen van derden;
- Artikel 2.170: bekostiging regionale publieke media-instellingen;
- Artikel 2.173a: het Commissariaat is belast met de rechtmatigheidstoetsing.
- Artikel 2.175, 2.176, 2.177, 2.178: regels inzake reservering en terugvordering.

De beleidsregels inzake nevenactiviteiten, bartering en samenwerking met (commerciële) derden staan vermeld op de website www.cvdm.nl.

1.3 Informatieverstrekking

In het kader van het financiële toezicht dient de regionale publieke media-instelling het jaarverslag en additionele informatie aan het Commissariaat te verstrekken. De regionale publieke media-instelling stuurt de benodigde gegevens over het voorafgaande boekjaar vóór boekjaar vóór 1 mei aan het Commissariaat toe (artikel 2.173a MW 2008). Daarbij is bepaald dat het boekjaar gelijk is aan een kalenderjaar.

De volgende informatie wordt toegezonden aan bij het Commissariaat:

- Financieel jaarverslag voorzien van controle verklaring
- Additionele informatie voorzien van controle verklaring
- Accountantsverslag
- Notulen van de vergaderingen en eventuele jaarverslag van PBO
- Verklaring integriteit van bestuurders en werknemers
- Indien gewijzigd: integriteitsregeling.

Het **financieel jaarverslag** bevat minimaal de volgende onderdelen:

1. Directieverslag
2. Jaarrekening en -indien van toepassing- de jaarrekeningen van alle gelieerde³ rechtspersonen
3. Overige gegevens.

Het directieverslag beschrijft de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen bij de regionale media-instelling. Tevens omvat dit verslag relevante analyses over ontwikkelingen.

Aspecten die in elk geval in het directieverslag aan de orde dienen te komen zijn:

- continuïteitsproblemen;
- reorganisaties;
- nieuwe activiteiten, innovaties;
- samenwerkingsverbanden (nieuw/beëindigd);
- kengetallen (zie model VIII).
- financiering.

De **jaarrekening** bevat minimaal de volgende onderdelen:

1. Balans met toelichting (model I)
2. Exploitatierekening volgens de categoriale indeling met toelichting (model II)
3. Kasstroom overzicht
4. Toelichting op waarderingsgrondslagen en grondslagen voor resultaatbepaling.

Daarnaast voegt het bestuur de overige gegevens zoals genoemd in artikel 392 BW 2, met inachtne-

² Met betrekking tot de door het Commissariaat goedgekeurde publiek-private samenwerking in Limburg merkt het Commissariaat op dat de L1-bedrijven zijn gerechtigd een deel van het resultaat uit te keren aan de aandeelhouders.

³ Dit heeft geen betrekking op de jaarrekeningen van stichting ROOS, de lokale publieke omroepen en ORN.

ming van hetgeen is bepaald in het vijfde lid van genoemd artikel, toe aan de jaarrekening.

De overige gegevens bevatten tenminste:

- controle verklaring;
- voorstel resultaatverwerking;
- gebeurtenissen na balansdatum.

Zo nodig wordt eveneens een geconsolideerde jaarrekening opgesteld en toegevoegd.

In de bijlage is het controleprotocol en het model controleverklaring (Model A) opgenomen.

Naast de jaarrekening dient, onder meer op grond van de Mediawet, het Mediabesluit en de Beleidsregels van het Commissariaat, additionele informatie volgens de verplichte modellen te worden verstrekt.

De **additionele informatie** bestaat uit:

- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen die zijn ontvangen door de media-instelling (Model III a);
- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen die zijn ontvangen door externe producenten (Model III b);
- Specificatie van de nevenactiviteiten (Model IV);
- Specificatie van bartering contracten (Model V).

De additionele informatie wordt separaat verstrekt. De bedragen in de additionele informatie in de modellen III a, IV en V sluiten zichtbaar aan op de jaarrekening.

Er wordt een controleverklaring bij de additionele informatie verstrekt. In de bijlage is het controleprotocol en het model controleverklaring (Model B) opgenomen.

Modellen III a en III b worden verstrekt ten behoeve van het toezicht op sponsorbijdragen en bijdragen van derden. Deze bijdragen dienen verplicht altijd via de regionale publieke media-instelling te lopen, maar kunnen zowel door de regionale publieke media-instelling als door de producent worden ontvangen. De specificaties geven zowel inzicht in de ontvangen bijdragen op programma's die van invloed zijn op de hoogte van de directe programmakosten als in welke programma's gesponsord zijn.

Management letter en accountantsverslag

De regionale publieke media-instelling stuurt jaarlijks een kopie mee van de management letter en het accountantsverslag die door de accountant zijn opgesteld ten behoeve van het bestuur (c.q. directie) en toezichthoudend orgaan. In de management letter informeert de accountant het bestuur/toezichthoudend orgaan over de bijzonderheden en risico's die in het boekjaar zijn geconstateerd. Indien de onderwerpen van de managementletter zijn opgenomen in het accountantsverslag, dan vervalt de verplichting om een separate managementletter op te stellen. Voor wat betreft de minimale eisen met betrekking tot de inhoud van het accountsverslag wordt verwezen naar bijlage VIII (het controle protocol).

Gelieerde rechtspersonen

Regionale publieke media-instellingen kunnen betrokken zijn bij andere rechtspersonen. Dit betreft rechtspersonen waarin een regionale publieke media-instelling een aanmerkelijk (financieel) belang heeft of waarop de regionale publieke media-instelling een overwegende invloed uitoefent. Een regionale publieke media-instelling is betrokken bij een rechtspersoon als bijvoorbeeld één of meer van de volgende aspecten, eventueel in onderling verband en samenhang bezien, van toepassing zijn. De opsomming van de aspecten is niet limitatief.

- De regionale publieke media-instelling heeft een belang verworven in een rechtspersoon om andere redenen dan het beleggen van overtollig vermogen;
- De regionale publieke media-instelling heeft op enigerlei wijze aanspraak op de door een rechtspersoon gegenereerde winst;
- De regionale publieke media-instelling is betrokken bij het ontstaan van een rechtspersoon;
- In de doelomschrijving van een rechtspersoon wordt verwezen naar de behartiging van één of meer belangen van de publieke media-instelling;
- Een rechtspersoon voert een taak uit die voorheen door de regionale publieke media-instelling aan zich was getrokken of door de regionale publieke media-instelling als één van haar taken wordt gezien;
- De regionale publieke media-instelling heeft statutair of feitelijk invloed op de bestuurssamenstelling van een rechtspersoon of op de beslissingen van het bestuur van een rechtspersoon;
- De regionale publieke media-instelling draagt op enigerlei wijze (al dan niet financieel) bij in de financiering van de bedrijfsvoering middelen van een rechtspersoon. De financiële bescheiden c.q. de jaarrekening van de bedoelde rechtspersonen, waarover de desbetreffende regionale publieke media-instelling uit hoofde van de betrokkenheid kan beschikken, worden gelijktijdig met de

toezending van de jaarrekening van de betrokken publieke media-instelling meegezonden naar het Commissariaat⁴.

Indien sprake is van duurzame kapitaaldeelname in een afzonderlijke rechtspersoon ten dienste van de eigen werkzaamheid van de regionale publieke media-instelling zijn de desbetreffende bepalingen inzake de zogenaamde deelneming in een rechtspersoon (artikel 24c BW2) van toepassing.

2. Jaarrekening

2.1 Waarderingsgrondslagen

De te hanteren grondslagen worden uit voornoemde regelgeving (BW en RJ) afgeleid. De regionale media-instelling hanteert de waarderingsgrondslagen zoals in hoofdstuk 2.2 en 2.3 is toegelicht en vermeldt de gehanteerde waarderingsgrondslagen.

Alle vermogensmutaties dienen in de exploitatierekening te worden verantwoord. Eventuele aanwending van reserves dan wel voorzieningen, dienen overeenkomstig via de exploitatierekening te worden geboekt.

De jaarrekening van een regionale media-instelling wordt opgesteld in euro's. Naast de cijfers van het betreffende jaar worden ook vergelijkende cijfers van het vorig boekjaar gepresenteerd.

2.2 Balans met toelichting

Voor het opstellen van de balans wordt Model I gevolgd. Boven de balans dient te worden aangegeven of deze is opgesteld vòòr danwel ná verwerking (voorstel) resultaatbestemming. De specificatie van de balansposten wordt in de toelichting opgenomen. Hierbij worden belangrijke ontwikkelingen⁵ in balansposten toegelicht. De regionale media-instelling neemt alleen die posten in de balans op, die van toepassing zijn.

Met betrekking tot de waarderingsgrondslagen zijn in aanvulling op de bepalingen in BW 2 Titel 9 en de RJ de volgende regels van toepassing:

2.2.1 Vaste activa

Materiële vaste activa: Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar

Vaste activa die niet dienstbaar zijn aan de regionale media-instelling worden afzonderlijk onder 'Materiële vaste activa' op de balans verantwoord. Waardering geschiedt op basis van historische kosten, naar beneden te corrigeren indien de marktwaarde lager is dan de historische kosten.

2.2.2 Voorraden

Voorraad betreft gemaakte kosten voor onderhanden werken en gereed product van nog uit te zenden programma's.

Waardering van een eigen productie geschiedt tegen de directe historische kosten. Gereed voor uitzending maar nog niet uitgezonden programma's worden op balansdatum individueel beoordeeld. Een programma wordt afgewaardeerd indien door de media-instelling besloten is het programma niet uit te gaan zenden. Indien twee jaar na de eerste voorraadwaardering nog steeds geen beslissing is genomen ten aanzien van het uitzenden van een programma, zal het programma volledig worden afgewaardeerd.

De waardering van een programma wordt verminderd met de voor dit programma ontvangen bijdragen van derden. In de toelichting op de voorraadpost worden de in mindering gebrachte bijdragen van derden en de eventuele afwaarderingen zichtbaar gemaakt.

2.2.3 Eigen Vermogen

In de Mediawet is opgenomen dat alleen gelden voor het verzorgen van het media-aanbod gereserveerd kunnen worden met toestemming van het Commissariaat (artikel 2.175, eerste lid, MW). Verder

⁴ Uitzonderingen hierop zijn de jaarrekeningen van stichting ROOS, de lokale publieke omroepen en ORN.

⁵ Er is sprake van belangrijke ontwikkelingen indien een post meer dan 10% wijzigt ten opzichte van de voorgaande periode, met een minimumbedrag van € 50.000

zijn voor de vorming en de hoogte van reserves van belang de artikelen 2.135, eerste lid MW en artikel 2.175, eerste lid MW.

Reserve voor media-aanbod

De reserve voor media-aanbod kan incidenteel een negatief saldo vertonen. In het volgende boekjaar dient de negatieve reserve voor media-aanbod verrekend te worden met het dan vast te stellen exploitatieresultaat. Indien dit exploitatieresultaat onvoldoende is voor volledige verrekening dient het resterende negatieve saldo van de reserve voor media-aanbod te worden afgeboekt van de Algemene reserve.

Overige wettelijke reserves

Overige wettelijke reserves dienen in de toelichting nader te worden gespecificeerd.

Categorieën van het eigen vermogen

Als overgangsmaatregel geldt dat de ultimo 2013 aanwezige reserves als uitgangspunt worden genomen bij de toepassing van de categorieën reserves ultimo 2014. Alle reserves welke ultimo 2013 betrekking hebben op het media-aanbod zoals bedoeld in artikel 1.1., lid 1 Mediawet 2008 dienen verwerkt te worden als Reserve voor media-aanbod. Het gedeelte van het eigen vermogen dat geen Reserve voor media-aanbod is, wordt geclassificeerd naar de aard van de reserve.

Het toepassen van categorieën van het eigen vermogen welke aansluiten bij de mediawet 2008 is een stelselwijziging. Dat betekent dat de stelselwijziging doorgevoerd en toegelicht dient te worden conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging. Voor de betekenis van de stelselwijziging voor de individuele posten van het eigen vermogen dient de onderstaande cijfermatige opstelling – met toelichting – gebuikt te worden:

Stelselwijziging

Eigen vermogen	2013	WORDT	Eigen vermogen	2014
Risico reserve			Algemene reserve	
Herwaarderingsreserve			Herwaarderingsreserve	
Bestemmingsreserve			Reserve voor media-aanbod	
			Overige wettelijke reserves	

Verloopoverzicht

Een verloopoverzicht van iedere individuele reserve geeft inzicht in de mutaties. Dit overzicht is opgenomen in de toelichting op de balans.

2.2.4 Voorzieningen

Voorzieningen mogen alleen gevormd worden voor zover in overeenstemming met Boek 2 BW, artikel 374 en de Richtlijnen voor de jaarverslaglegging.

Verloopoverzicht

Een verloopoverzicht van iedere individuele voorziening geeft inzicht in de dotaties, onttrekkingen en overige mutaties. Dit overzicht is vermeld in de toelichting op de balans.

2.3 Exploitatieoverzicht volgens de categoriale indeling met toelichting.

Het exploitatieoverzicht wordt volgens de categoriale indeling opgesteld. Hierbij wordt Model II gevolgd. In de toelichting op de exploitatierekening worden voor wat betreft de hoofdcategorieën personeelslasten, directe productielasten, PR en Promotie, facilitaire lasten, huisvestingslasten, afschrijvingslasten en algemene lasten de doorbelastingen van/naar samenwerkingsverbanden apart vermeld.

Het betreft hier zowel publiek private samenwerkingsverbanden als samenwerkingsverbanden met overige publieke (media) instellingen.

Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Alle baten en lasten worden verantwoord in de exploitatierekening.

2.3.1 Baten

In de toelichting op het exploitatieoverzicht wordt een specificatie gegeven van de stromen en andere opbrengsten naar categorie.

In de toelichting op het exploitatieoverzicht kunnen voorts exploitatieoverzichten van de onderscheiden media afzonderlijk worden opgenomen.

2.3.1.1 Reclamebaten

De baten uit reclame worden verantwoord onder aftrek van de eventuele verkoopkosten en fee. In de toelichting op de exploitatierekening worden reclamebaten gespecificeerd naar de omzet reclamebaten, eventuele verkoopkosten en eventuele fee.

2.3.1.2 Bijdragen van derden/ sponsorbijdragen

Hieronder worden de ontvangen bijdragen van derden en sponsoring verantwoord. Voor de specificatie van deze baten wordt Model III a gebruikt.

Niet-programmagebonden sponsoring/ bijdragen van derden voor de regionale media-instelling in de vorm van giften en donaties van bedrijven en particulieren worden verantwoord onder de Overige baten.

2.3.1.3 Nevenactiviteiten

De toerekening van de resultaten van nevenactiviteiten naar het media-aanbod (artikel 2.135, eerste lid MW 2008), wordt gespecificeerd in Model IV.

2.3.2 Bijzonderheden

De bijzonderheden die zich in het boekjaar hebben voorgedaan worden tekstueel toegelicht. Dit betreft onder meer:

- toelichting⁶ op een aanzienlijke stijging of daling (meer dan 10%) van balansposten, baten en lasten ten opzichte van vorig jaar.
- toelichting op bijzondere waardeverminderingen.
- De buitengewone baten en lasten dienen, ongeacht hun omvang en/of afwijking ten opzichte van voorgaand jaar dan wel begroting, te worden toegelicht. De omvang van de toelichting mag hierbij wel worden afgestemd op de omvang van de betreffende lasten.

2.3.3 Overige baten

Niet-programmagebonden sponsoring/ bijdragen van derden voor de regionale media-instelling in de vorm van giften en donaties van bedrijven en particulieren worden verantwoord onder de Overige baten.

2.4 Bezoldiging bestuurders, directie en toezichthouders

In de toelichting wordt overeenkomstig artikel 383 BW 2 opgave gedaan van de bezoldiging van de gezamenlijke bestuurders en gewezen bestuurders en, afzonderlijk, voor de gezamenlijke toezichthouders en gewezen toezichthouders. De bedragen dienen in het boekjaar ten laste van de publieke media-instelling te zijn verantwoord. Op overeenkomstige wijze wordt afzonderlijk opgave gedaan van de bezoldiging van de gezamenlijke directieleden en gewezen directieleden.

De wijze waarop de bezoldiging wordt berekend is overeenkomstig de berekeningswijze, zoals deze is bepaald in Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) die op 1 januari 2013 in werking is getreden. Volgens artikel 1.3 eerste lid onderdeel d vallen de regionale publieke media-instellingen onder het bezoldigingsmaximum en het openbaarmakingsregime. De WNT geldt voor topfunctionarissen die werken bij instellingen die onder de WNT vallen. Topfunctionarissen zijn conform artikel 1.1 lid b:

1. de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen;
2. hoogste ondergeschikte of leden van de groep hoogste ondergeschikten;
3. degene(n) belast met de dagelijkse leiding.

Voor nadere bepalingen omtrent de hoogte van het bezoldigingsmaximum en de berekening wordt verwezen naar de WNT paragraaf 2.

⁶ Er is sprake van belangrijke ontwikkelingen indien een post meer dan 10% wijzigt ten opzichte van de voorgaande periode, met een minimumbedrag van € 50.000

In de financiële verantwoording dient van iedere (gewezen) bestuurder de bezoldiging openbaar te worden gemaakt conform de bepalingen in paragraaf 4 van de WNT. Indien een bestuurder naast zijn besturende functie eveneens presentator is bij de media instelling dient de verdeling in de financiële verantwoording inzichtelijk te worden gemaakt.

Indien een (gewezen) bestuurder meer bezoldiging heeft ontvangen dan het bezoldigingsmaximum zoals bepaald in de WNT, is het meerdere een onverschuldigde betaling conform artikel 1.6 WNT.

Voor leden van Raden van Commissarissen en leden van Raden van Toezicht zijn specifieke bepalingen opgenomen in de WNT in artikel 3.2. Voor deze leden geldt eveneens het openbaarmakingsregime.

Jaarlijks dienen de bezoldigingen voor 1 juli van het jaar volgend op het boekjaar te worden gemeld.

Let op: twee soorten meldingen:

- 1: reguliere WNT meldingen van bezoldigingen (gewezen) topfunctionarissen;
- 2: Melding van een onverschuldigde betaling door controlerend accountant of andere belanghebbende. Hierbij wordt het CvdM als handhavende instantie ingeschakeld.

2.5 Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van geldmiddelen die in de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik dat van deze geldmiddelen is gemaakt. De kasstromen worden hierbij ingedeeld naar herkomst uit operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten. Vermeld dient te worden of het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe of indirecte methode.

2.6 Overige gegevens

De overige gegevens bevatten tenminste de controleverklaring, voorstel resultaatverwerking en gebeurtenissen na balansdatum.

3. Overige informatie in het kader van het toezicht van het Commissariaat voor de Media

In verband met het financiële toezicht van het Commissariaat verstrekt de regionale media-instelling de hieronder vermelde informatie:

- Een verklaring van de directie van de regionale media-instelling inzake de integriteit van bestuurders en werknemers; onder andere gebaseerd op artikel 2.142 lid 1 van de Mediawet (voorbeeldverklaring opgenomen onder Model VI);
- De integriteitregeling van de regionale media-instelling. Deze regeling heeft betrekking op zowel medewerkers als directie en bestuur en omvat tenminste de hierna genoemde onderwerpen:
 - nevenfuncties;
 - acceptatie van geschenken;
 - onkostendeclaraties;
 - gebruikmaking van eigendommen van de media-instelling;
- Eventuele afspraken over integriteit dienen schriftelijk aan het Commissariaat te worden meege-deeld.

Voor het jaarlijkse toezicht op het media-aanbodbeleid verstrekt de regionale media-instelling aan het Commissariaat de volgende informatie:

- Het op schrift gestelde, door het programmabeleidsbepalende orgaan (PBO) vastgestelde, dan wel goedgekeurde, media-aanbodbeleid;
- De notulen van de vergaderingen en het eventuele inhoudelijke jaarverslag van het PBO;
- Een overzicht van de samenstelling van het PBO in het boekjaar.

4. Overige informatie in het kader van het toezicht

4.1 Kengetallen doelmatigheid en doeltreffendheid

In het kader van doelmatigheid- en doeltreffendheidcontrole – is het wenselijk aanvullende rapportages te ontvangen in de vorm van kengetallen. De betreffende afspraken zijn vastgelegd in het Handboek in Model VIII. De rapportage van de kengetallen wordt opgenomen als onderdeel van het directieverslag (zie hoofdstuk 1.3).

4.1.1 Rechtmatigheid

De jaarrekening van de regionale media-instelling wordt gecontroleerd door een registeraccountant conform het bijgevoegde controleprotocol.

Toepassing

Het Commissariaat kan in de beschikking tot bekostiging bepalingen opnemen met betrekking tot de door mediainstellingen in acht te nemen rechtmatigheidsaspecten. Deze bepalingen vallen alleen onder de accountantscontrole voor zover zij financiële gevolgen hebben voor de jaarrekening van de media-instelling.

Verplichte bepalingen

Naleving van relevante financiële bepalingen uit de Mediawet. De betreffende bepalingen zijn opgesomd in hoofdstuk 1.2 van dit Handboek.

Overige bepalingen

Deze kunnen betrekking hebben op specifieke onderwerpen, zoals:

- tijdige aanlevering van in het Handboek en/ of protocol bedoelde informatie;
 - naleving van Europese Richtlijnen voor aanbestedingen;
 - eisen aan governance;
 - vaststelling dat verantwoorde kosten daadwerkelijk betrekking hebben op, i.c. passen binnen de desbetreffende begrotingsposten (begrotingsrechtmatigheid).
-

Bijlagen en Modellen

Model I – Balans

ACTIVA	Boekjaar	Voorgaand boekjaar	PASSIVA	Boekjaar	Voorgaand boekjaar
VASTE ACTIVA			EIGEN VERMOGEN		
Materiële vaste activa			<i>Algemene reserve</i>		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen			<i>Herwaarderingsreserve</i>		
Inventaris en inrichting			<i>Reserve voor media-aanbod</i>		
Vaste bedrijfsmiddelen			<i>Overige wettelijke reserves</i>		
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar					
Financiële vaste activa			VOORZIENINGEN		
Deelnemingen					
Vorderingen op deelnemingen			LANGLOPENDE SCHULDEN		
Overige effecten			Schulden aan deelnemingen		
			Schulden aan kredietinstellingen		
			Schulden inzake pensioenen		
			Belastingen en premies sociale verzekeringen		
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden			KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA		
Vorderingen en overlopende activa			Schulden aan deelnemingen		
Handelsdebiteuren			Schulden aan kredietinstellingen		
Belastingen en premies sociale verzekeringen			Schulden aan leveranciers		
Overige vorderingen			Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Overlopende activa			Overlopende passiva		
Liquide middelen			Overige schulden		
TOTAAL ACTIVA			TOTAAL PASSIVA		

Model II – Exploitatierkening (categoriale indeling)

	Boekjaar	Voorgaand boekjaar
BATEN		
– bekostiging		
– subsidies		
Reclamebaten		
Overige baten:		
– Bijdragen van derden/ sponsorbijdragen		
– Barteringbaten		
– Baten uit nevenactiviteiten		
– Overige		
<i>Som der baten</i>		
LASTEN		
Personeelslasten		
– Lonen en salarissen		
– Sociale lasten		
– Pensioenlasten		
– Overige personeelslasten		
Directe productielasten (programmalasten)		
PR en Promotie		
Facilitaire lasten (distributie- en uitzendlasten)		
Huisvestingslasten		
Afschrijvingslasten op materiële vaste activa		
Algemene lasten		
<i>Som der bedrijfslasten</i>		
Financiële baten en lasten		
Rentebaten en soortgelijke baten		
Rentelasten en soortgelijke lasten		
<i>Financieel resultaat</i>		
<i>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen (*)</i>		
<i>Belastingen resultaat gewone bedrijfsuitoefening (*)</i>		
<i>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na Belastingen (*)</i>		
Buitengewone baten		
Buitengewone lasten		
Belastingen buitengewoon resultaat		
Resultaat na belastingen		

Model III a – Bijdragen van derden inclusief sponsorbijdragen ontvangen door media-instelling

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Nr	Programma	Totale bijdrage	Naam verstrekker	Betreft: Sponsorbijdrage	Betreft: Bijdrage Cobo/Stifo	Betreft: Overige derden
01		€		€	€	€
02						
03						
04						
Totaal		€		€	€	€

Toelichting:

Per programma worden de ontvangen bijdragen van derden en sponsoring weergegeven.
Niet-programmagebonden sponsoring/ bijdragen van derden voor de regionale media-instelling in de vorm van giften en donaties van bedrijven en particulieren hoeven niet in de specificatie te worden opgenomen.

Het totaal van de specificatie sluit aan op de verantwoorde baten in de exploitatierekening.

Model III b – Bijdragen van derden inclusief sponsorbijdragen ontvangen door externe producenten

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Nr	Programma	(externe) producent	Totale bijdrage	Naam verstrekker	Betreft: Sponsorbijdrage	Betreft: Bijdrage Cobo/ Stifo	Betreft: Overige derden
01			€		€	€	€
02							
03							
04							
Totaal			€		€	€	€

Toelichting:

Indien programma's van de regionale media-instelling worden geproduceerd door een externe producent en deze direct bijdragen van derden/sponsorbijdragen inzake het programma van de regionale media-instelling heeft ontvangen, worden de bijdragen weergegeven per programma. N.B. In dit overzicht dienen ook dergelijke bijdragen te worden meegenomen die zijn ontvangen bij reguliere en incidentele aankoop van programma's of producties.

Model IV – Nevenactiviteiten

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Is gecheckt, blijft ongewijzigd

Nr	Omschrijving nevenactiviteit	Baten	Lasten	Resultaat
01		€	€	€
02				
03				
04				
Totaal nevenactiviteiten		€	€	€

Toelichting:

Het totaal van de kolom baten van de specificatie sluit aan op de verantwoorde baten in de exploitatie-rekening.

Model V – Bartering contracten

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Nr	Participant barterovereen- komst	Aanvang	Einde	Prestatie aan de media- instelling	Prestatie door de media- instelling	Factuur bedrag
01						€
02						
03						
04						
Totaal						€

Toelichting:
Het totaal van de specificatie sluit aan op de verantwoorde baten in de exploitatierekening

Model VI – Voorbeeldverklaring integriteit van bestuurders en werknemers

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Aan het Commissariaat voor de Media,

Hierbij verklaart het bestuur dat regionale media-instelling X in 200Y, in overeenstemming met artikel 2.142 lid 1 van de Mediawet, er voor heeft gezorgd dat noch de leden van het bestuur, noch werknemers of andere personen of rechtspersonen waarmee regionale media-instelling X een overeenkomst met het oog op de verzorging van haar programma's heeft gesloten, voor zichzelf, voor andere personen of rechtspersonen een op geld waardeerbaar voordeel van derden hebben bedongen of aanvaard, dat direct of indirect verband houdt met werkzaamheden van de betrokkene voor regionale media-instelling X.

Daarnaast verklaart het bestuur dat bestuurders, medewerkers of hun partners geen financiële of andere belangen hebben in ondernemingen, organisaties e.d. die een directe dan wel indirecte relatie met regionale media-instelling X hebben.

Ondertekening door /namens bestuur met vermelding van naam en functie

Model VII – Kengetallen

Op te nemen als onderdeel van het directieverslag

	Kengetal	Berekening
A	Bedrijfseconomisch	
	Eigen vermogen	
	Totaal vermogen	
	Solvabiliteitsratio	Eigen vermogen / Totaal vermogen
	Netto werkkapitaal	Viottende activa minus kort vreemd vermogen
	Current Ratio	(Debiteuren + kas + voorraad) / (crediteuren + bankkrediet + aflossingen < 1 jaar)
	Vastgelegd vermogen (VA) / Eigen vermogen	
	Resultaat	
	Cashflow	
B	Afhankelijkheid subsidieverstrekker	
	Bekostiging	Structureel, niet incidenteel
	Reclame-inkomsten	
	In % inkomsten uit reclame en basissubsidie	
	Overige inkomsten	Specificeren per rubriek
C	Personeel	
	Leeftijdsofbouw	Zie indeling
	Schaalindeling	Zie indeling
	Bezetting in FTE	Vast / Variabel
	Personeelskosten	Vast / Variabel
	Freelancerkosten	
	Verhouding indirect / totaal in procenten	
	Gemiddelde personeelskosten in euro's	
	Percentage ziekteverzuim	
D	Programma's	
D1	Televisie	
	Aantal uitzenduren televisie	Niet: herhalingen. Onderverdeling per seizoen facultatief
D2	Radio	
	Aantal uitzenduren radio	Niet: NOS (met het oog op morgen) Radio 1
	Waarvan: gepresenteerd in %	
	Waarvan: niet gepresenteerd in %	
E	Algemeen	
	Pand in eigendom	Ja / Nee, namelijk huur
	Wagenpark in eigendom	Ja / Nee, namelijk operational of financial lease
	SNG wagen in eigendom	Ja / Nee, namelijk huur / Nee, geen SNG wagen
	Afschrijvingspercentages per rubriek Drempelbedrag investering (in €)	

Bijlage VIII – Controleprotocol

Regionale Publieke Media-instelling ten behoeve van controleverklaring bij de jaarrekening en additionele informatie

A. Inleiding

Voor welke instellingen geldt dit controleprotocol?

Dit controleprotocol is van toepassing op de jaarrekeningen van de regionale publieke media-instellingen. Het is bestemd voor de accountant (hierna: instellingsaccountant) die belast is met de controle van de jaarrekening van de regionale media-instelling.

Doel

Het controleprotocol is bedoeld om de verwachtingen van het Commissariaat vast te leggen ten aanzien van de verklaring van de instellingsaccountant bij de jaarrekening. Dit in het kader van de rechtmatigheidstoetsing waar het Commissariaat volgens artikel 2.173a Mw 2008 mee is belast.

Kader

De regionale media-instelling brengt jaarlijks een financieel verslag (jaarrekening en directieverslag) uit, dat vergezeld gaat van een controleverklaring omtrent getrouwheid aan het Commissariaat. Nadere regels met betrekking tot de inrichting van de jaarrekening en het directieverslag zijn te vinden in het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling.

Het object van controle is de verantwoording van de regionale media-instelling. De verantwoording bestaat uit het (financieel) jaarverslag en de additionele informatie. De te controleren additionele informatie bestaat uit de volgende overzichten:

- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen;
- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen externe producenten;
- Specificatie van de nevenactiviteiten;
- Specificatie van bartering contracten.

De accountantscontrole omvat:

- de controle van de jaarrekening;
- de controle van de additionele informatie;
- het vaststellen dat het directieverslag geen materiële tegenstrijdigheden met (financieel) jaarverslag bevat en/of een materieel onjuiste voorstelling van zaken bevat.

Bij de controle van de jaarrekening en de additionele informatie stelt de instellingsaccountant van de regionale media-instelling respectievelijk de getrouwheid vast van de in de balans en de exploitatierekening gepresenteerde cijfers en de juistheid en volledigheid van de additionele informatie in overeenstemming met de eisen zoals gesteld in het Handboek. De controle van de jaarrekening is tevens gericht op de naleving van de in de beschikking tot bekostiging gestelde specifieke verplichtingen, i.c. rechtmatigheidsbepalingen. Op grond van zijn controlewerkzaamheden dient de instellingsaccountant een getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel, zoals opgenomen in de controleverklaring (Model IX) af te geven bij de jaarrekening en een getrouwheidsoordeel bij de additionele informatie (Model X). De controle dient te worden uitgevoerd in overeenstemming met de Nadere Voorschriften Controle en Overige Standaarden (NV COS) zoals uitgegeven door het Koninklijke NBA en de aanwijzingen zoals opgenomen in dit controleprotocol.

De controle van de additionele informatie dient het mogelijk te maken een accountantsoordeel af te geven op de volgende specifieke onderdelen:

- de juistheid en volledigheid van de additionele informatie;
- de overeenstemming van de additionele informatie met de informatie die in de (gepubliceerde) jaarrekening is opgenomen.

Procedure

De regionale media-instellingen dienen op grond van de Mediawet jaarlijks vóór 1 mei na afloop van het voorgaande boekjaar hun jaarrekening en additionele informatie in bij het Commissariaat.

Naast de regelgeving uit de Mediawet, het Mediabesluit en de Mediaregeling 2008 inzake de jaarrekening gelden voor de regionale media-instelling ook de beleidsregels van het Commissariaat, onder andere inzake nevenactiviteiten, bartering en samenwerking met (commerciële) derden. Voor een

overzicht van de beleidsregels verwijzen wij naar de website www.cvdm.nl.>regelgeving > beleidsregels.

Om zijn financieel toezicht te kunnen uitoefenen dient de regionale media-instelling zijn (financieel) jaarverslag en additionele informatie aan het Commissariaat te verstrekken.

B. Reikwijdte accountantsonderzoek

Onderzoeksaanpak

De instellingsaccountant neemt in zijn controledossier een risicoanalyse op, waarin expliciet rekening wordt gehouden met de aandachtspunten van dit controleprotocol. In het controledossier geeft de instellingsaccountant aan of en zo ja waarom onderwerpen uit dit controleprotocol niet zijn gecontroleerd. Dit controledossier vormt de basis voor een review die het Commissariaat kan (laten) uitvoeren. De instellingsaccountant controleert de financiële rechtmatigheid van de besteding van de mediagelden. De accountant van de regionale media-instelling neemt in zijn controleaanpak tevens de in de beschikking tot bekostiging vermelde specifieke verplichtingen, i.c. rechtmatigheidsbepalingen mee. De op de financiële rechtmatigheid van toepassing zijnde wettelijke bepalingen uit de MW 2008 zijn aangegeven in de artikelen 2.135, 2.170, lid 7, 2.170, lid 9 en 2.175. Van de instellingsaccountant wordt verwacht dat hij over de naleving van de bepalingen, zoals hieronder opgenomen onder financiële beheershandelingen, rapporteert in het verslag van bevindingen.

In bepaalde gevallen is een bekostigde instelling in de zin van de Europese regelgeving een aanbestedende dienst. De accountant controleert in dat geval of de instelling de richtlijnen voor Europese aanbesteding naleeft. De accountant gaat na of bij in het controlejaar aangegane verplichtingen de Europese aanbestedingsregels zijn nageleefd. De accountant weegt zijn bevindingen mee in zijn oordeel. Indien de accountantscontrole fouten aan het licht brengt die de instelling niet herstelt, vermeldt de accountant deze in het verslag van bevindingen. Hiervoor geldt een rapportagetolerantie van 0%.

Bij de jaarlijkse toetsing van de financiële rechtmatigheid van alle bestedingen en inkomsten kunnen door het Commissariaat aanwijzingen zijn gegeven. De instellingsaccountant betreft de naleving van de aanwijzingen in zijn controle. Voor zover deze niet zijn nageleefd maakt de instellingsaccountant daarvan melding in het verslag van bevindingen. Tevens weegt de instellingsaccountant eventuele fouten en onzekerheden die hieruit voortvloeien, bij de strekking van het getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De instellingsaccountant richt zijn controle zodanig in dat hij met een betrouwbaarheid van 95% de uitspraak kan doen dat in de verantwoording geen onjuistheden voorkomen met een belang groter dan de voorgeschreven toleranties. Voor de strekking van de controleverklaring gelden de volgende toleranties:

	Onjuistheden (in de verantwoording)		Onzekerheden (in de controle)	
	Beperking	Afkeuring	Beperking	Oordeelsont-houding
Rechtmatigheid				
a. Instellingen (% van de totale lasten)	>1 en <3	=>3	>3 en <10	=>10
Getrouwheid van de jaarrekening				
b. Balans (% van de balansstelling)	>5 en <10	=> 10	>5 en <10	=> 10
c. Exploitatierkening (% van de baten)	>2 en <5	=> 5	>5 en <10	=> 10
Getrouwheid van de Additionele informatie (uitsluitend deel 1)				
d. Exploitatierkening (% baten per onderscheiden categorie)	>2 en <5	=> 5	>5 en <10	=> 10

Voor het omgaan met geconstateerde fouten geldt de volgende gedragslijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen fouten die wel en fouten die geen invloed kunnen hebben op de financiële rechtmatigheid van de bestedingen en inkomsten. Geconstateerde fouten die wel invloed kunnen hebben, moeten voor zover mogelijk door de instelling worden gecorrigeerd. Hierbij is het niet van belang of de tolerantiegrenzen worden overschreden. Voor het omgaan met geconstateerde fouten die geen invloed hebben op de financiële rechtmatigheid van bestedingen en inkomsten gelden de toleranties die in het schema staan. De instelling corrigeert deze fouten als de tolerantiegrens wordt overschreden. De accountant vermeldt alle fouten groter dan 0,1% van de lasten die niet zijn gecorrigeerd in het verslag van bevindingen.

Normenkader

De publieke media-instelling stelt de jaarrekening op in overeenstemming met de richtlijnen die zijn opgenomen in het Handboek. In de jaarrekening is tevens een aantal modellen opgenomen dat behoort tot de categorie Additionele informatie.

De instellingsaccountant controleert de jaarrekening van de regionale publieke media-instellingen. De controle is gericht op het vaststellen van de getrouwheid van de jaarrekening en op de toetsing van de financiële rechtmatigheid van alle bestedingen en inkomsten. Onder financiële rechtmatigheid wordt verstaan dat alle financiële transacties van de regionale publieke media-instelling hebben plaatsgevonden binnen de bepalingen die bij het wettelijk kader zijn weergegeven. Als een financiële transactie in strijd met het wettelijk kader heeft plaatsgevonden, dan dient de instellingsaccountant het totale bedrag van de financiële transactie als een fout in de verantwoording aan te merken. Het totaal aan financiële rechtmatigheidsfouten dient de instellingsaccountant te betrekken bij het rechtmatigheidsoordeel.

De instellingsaccountant stelt vast dat de opgave van het bedrag van de bezoldiging voor de bestuurders juist en volledig is. De verplichtingen, bedoeld in artikel 383 c van Titel 9 Boek 2 BW zijn van toepassing. Dit betekent voor publieke media-instellingen dat zij een opgave op naamsniveau moet doen van alle bestuurders en gewezen bestuurders.

De accountant stelt aan de hand van de administratie van de publieke media-instelling integraal vast of de gegevens in de jaarrekening van de publieke media-instelling op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) juist en volledig is. Indien dit niet het geval is, geeft de accountant een ander dan goedkeurend getrouwheidsoordeel af en vermeldt hij de ontbrekende informatie alsnog in zijn verklaring. Voor deze post geldt een controletolerantie van 0%.

In dit kader wordt verwezen naar NBA Praktijkhandreiking 1115 Aanpassing van het oordeel in de controleverklaring bij materiële tekortkomingen in de toelichting op de jaarrekening.

De accountant stelt, aan de hand van de administratie van de instelling integraal vast of de opgave aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) juist en volledig is. Indien dit niet het geval is dan neemt de accountant dit op in een verslag van bevindingen zoals vermeld in het accountantsverslag.

Rapportages accountantsonderzoek

Controleverklaring

De departementale accountant en het Commissariaat moeten beschikken over een rechtmatigheidsoordeel inzake de bestedingen van de mediagelden zoals verantwoord in de jaarrekening, en een getrouwheidsoordeel inzake de jaarrekening en de Additionele informatie. De instellingsaccountant van de regionale publieke media-instelling verstrekt daartoe een controleverklaring inzake getrouwheid en financiële rechtmatigheid bij de jaarrekening en een controleverklaring inzake getrouwheid bij de Additionele informatie. De instellingsaccountant hanteert bij het opstellen van de goedkeurende controle verklaring de voorgeschreven modellen die bij dit controleprotocol zijn gevoegd (Model A voor de verklaring bij de jaarrekening en Model B voor de verklaring bij de Additionele informatie). Bij een niet-goedkeurende controleverklaring past de accountant de Modellen A en B aan overeenkomstig de betreffende voorbeeldteksten van de Koninklijke NBA. De instellingsaccountant waarmerkt⁷ de jaarrekening en additionele informatie.

Accountantsverslag

De accountant stelt een accountantsverslag op en besteedt in zijn verslag ten minste aandacht aan de planning, uitvoering en bevindingen ten aanzien van zijn controle op de rechtmatigheid van de verantwoording en de rechtmatigheid van de transacties tussen verbonden partijen waaronder samenwerkingsverbanden met publieke en private partijen. Onderdeel van de transacties tussen verbonden partijen betreft de controle op de aanwezigheid van schriftelijke ondertekende contracten waarin is geregeld dat doorbelasting tussen partijen op 'at arms length' basis plaatsvindt.

NB: De directie, respectievelijk het bestuur van de regionale publieke media-instelling verstrekt een

⁷ Bij waarmerken wordt de specificatie ter identificatie gestempeld en geparafeerd door de accountant met als doel het identificeren van de stukken waarop de verklaring betrekking heeft.

afschrift van het accountantsverslag aan het Commissariaat.

Management letter

De instellingsaccountant stelt naast een controleverklaring een management letter op ten behoeve van de leiding en het toezichthoudend orgaan van de regionale media-instelling. In de managementletter rapporteert de instellingsaccountant over zijn controlebevindingen.

NB: De directie, respectievelijk het bestuur van de regionale publieke media-instelling verstrekt een afschrift van deze management letter aan het Commissariaat.

Bijlagen:

Model IX – Controleverklaring bij de jaarrekening

Model X – Controleverklaring bij de additionele informatie

Model IX – Controleverklaring bij de jaarrekening

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit (financieel) jaarverslag opgenomen) jaarrekening 20.. van (naam instelling) te (statutair vestigingsplaats) bestaande uit de balans per 2... en de exploitatierekening over 2... met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuurs- en jaarverslag, beide in overeenstemming met het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling 2014 en de beschikking tot bekostiging van het Commissariaat. Deze verantwoordelijkheden omvatten onder meer het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare waarderingsgrondslagen voor de financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 11, tweede lid van de Mediaregeling 2008. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het controleprotocol Regionale Publieke Media-instelling. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van een getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat alsmede het voor de naleving van de betreffende wet en regelgeving interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de instelling. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en de redelijkheid van de schattingen die het bestuur van de instelling heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van (naam instelling) per.... 20.. en van het resultaat over 20.. in overeenstemming met de bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling 2014. Voorts zijn wij van oordeel dat is voldaan aan de geldende verplichtingen zoals opgenomen in de beschikking tot bekostiging van het Commissariaat.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 20.. voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in het Controleprotocol Regionale Publieke Media-instellingen van het Handboek Financiële Verantwoording regionale publieke media-instellingen 2014.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken

naar aanleiding van het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Plaats, datum

Naam accountantskantoor

Naam externe accountant en ondertekening met die naam

Model X – Controleverklaring bij de additionele informatie

Afgegeven ten behoeve van het Commissariaat voor de Media

Wij hebben de Additionele informatie bij de jaarrekening 20.. van (naam instelling) te (statu-taire vestigingsplaats) gecontroleerd, bestaande uit de volgende financiële overzichten:

- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen;
- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen externe producenten;
- Specificatie van de nevenactiviteiten;
- Specificatie van bartering contracten;

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor het opmaken van de Additionele informatie bij de jaarrekening die de daarin opgenomen informatie volledig en juist dient weer te geven, in overeenstemming met het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling 2014.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de Additionele informatie bij de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het controleprotocol Regionale Publieke Media-instelling van het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de Additionele informatie bij jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de Additionele informatie bij de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en volledig en juist weergeven de Additionele informatie bij de jaarrekening alsmede het voor de naleving van de betreffende wet en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de instelling.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel is de financiële informatie in de Additionele informatie bij de jaarrekening 20.van Te ... ten behoeve van het Commissariaat voor de Media in alle van materieel belang zijnde aspecten juist en volledig en in overeenstemming met de bepalingen in het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling 2014.

Voorts zijn wij van oordeel dat de Additionele informatie ten behoeve van het Commissariaat voor de Media in overeenstemming is met de informatie die in de (gepubliceerde) jaarrekening van ... te ...is opgenomen.

Plaats, datum

Naam accountantskantoor

Naam externe accountant en ondertekening met die naam

Aantal bijlagen:

Bijlage XI – Checklist

Jaarlijkse aanlevering van informatie aan het Commissariaat

De regionale media-instelling is **verplicht** de volgende gegevens jaarlijks uiterlijk vòòr 1 mei te verstrekken.

JAARREKENING	<i>Jaarlijks aanleveren</i>	<u>Check</u>
Model I Model II Model IX Model X	Directieverslag (<i>Inclusief kengetallen model VII</i>) Balans Exploitatierkening Toelichting op balans en exploitatierkening Overige gegevens Jaarrekeningen gelieerde rechtspersonen Management letter Controleverklaring jaarrekening Controleverklaring additionele informatie	
Model III a Model III b Model IV Model V	<i>Indien van toepassing *</i> Bijdragen/ sponsoring bij media-instelling Bijdragen/ sponsoring bij producenten Nevenactiviteiten Bartering contracten	
OVERIGE INFORMATIE Model VI Model VII	<i>Jaarlijks aanleveren</i> Verklaring integriteit Kengetallen (<i>in het directieverslag</i>) <i>Indien gewijzigd</i> Integriteitregeling van de media-instelling	
MEDIA-AANBOD BELEID	<i>Jaarlijks aanleveren</i> Vastgestelde / goedgekeurde media-aanbodbeleid over het boekjaar Notulen van de vergaderingen en eventuele jaarverslag van PBO Overzicht van de samenstelling van het PBO in het boekjaar	

* De modellen dienen alleen aangeleverd te worden indien er sprake is van bijdragen van derden/sponsoring van programma-aanbod, nevenactiviteiten of bartering.

Naast bovengenoemde informatie wordt door het Commissariaat separaat informatie opgevraagd inzake de programmering.

BIJLAGE II BEHORENDE BIJ ARTIKEL 9B

Model – Begroting

	Begroting T+1	Begroting T (lopend jaar)	Realisatie T-1
--	---------------	------------------------------	----------------

BATEN

- bekostiging
- subsidies

Reclamebaten

Overige baten:

- Bijdragen van derden/ sponsorbijdragen
- Barteringbaten
- Baten uit nevenactiviteiten
- Overige

Som der baten

LASTEN

Personeelslasten

- Lonen en salarissen
- Sociale lasten
- Pensioenlasten
- Overige personeelslasten

Directe productielasten (programmalasten)

PR en Promotie

Facilitaire lasten (distributie- en uitzendlasten)

Huisvestingslasten

Afschrijvingslasten op materiële vaste activa

Algemene lasten

Som der bedrijfslasten

Financiële baten en lasten

Rentebaten en soortgelijke baten

Rentelasten en soortgelijke lasten

Financieel resultaat

Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen (*)

Belastingen resultaat gewone bedrijfsuitoefening (*)

Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na Belastingen (*)

Buitengewone baten

Buitengewone lasten

Belastingen buitengewoon resultaat

Resultaat na belastingen

Model – Meerjarenbegroting

	Begroting T+2	Begroting T+3 T+2	Begroting T+4	Begroting T+5 T+2
--	---------------	----------------------	---------------	----------------------

BATEN

- bekostiging
- overig

LASTEN

RESULTAAT

TOELICHTING

I. Algemeen

1. Inleiding

Met ingang van 1 januari 2014 vindt de bekostiging van de regionale publieke media-instellingen plaats via de budgetten van de rijksoverheid. Met deze regeling worden zowel regels gesteld voor de verkrijging van die middelen en de verantwoording daarvan. Omdat de wijziging van deze bekostiging per 1 januari 2014 in werking trad, is voor de verstrekking van de middelen voor 2014 eenmalig een afwijkende procedure gevolgd. Voor de verantwoording van die middelen in 2015 is het Handboek financiële verantwoording dat bij deze regeling wordt vastgesteld van toepassing.

2. Regels rond de aanvraag en verstrekking

Artikel 4b van het Mediabesluit 2008 bepaalt dat bij ministeriële regeling regels worden gesteld over de inhoud, de inrichting en het tijdstip van indiening van een aanvraag voor een bijdrage als bedoeld in artikel 2.170, tweede lid, van de Mediawet 2008 (de bekostiging) en over de inhoud en inrichting van de begroting van een regionale publieke media-instelling. Met onderhavige wijziging van de Mediaregeling 2008 wordt hierin voorzien.

Met deze regeling worden voorschriften gesteld voor het indienen van een aanvraag voor een financiële bijdrage, de eisen aan een begroting en de wijze waarop voorschotten worden verstrekt. Deze regels sluiten allen aan op de wijze waarop dit is geregeld voor de landelijke publieke media-instellingen. Voor een toelichting op de afzonderlijke onderdelen wordt verwezen naar het artikelsgevijs deel van deze toelichting.

3. Regels rond de verantwoording van de middelen

In artikel 2.172, derde lid, van de Mediawet 2008 is bepaald dat bij ministeriële regeling modellen en voorschriften kunnen worden vastgesteld over de inhoud en inrichting van de jaarrekening. Via artikel 2.173a, derde lid, van de Mediawet 2008 is deze bepaling ook van toepassing op de regionale publieke media-instellingen. Met deze regeling wordt voor de verantwoording een handboek vastgesteld.

Voor de verantwoording door de regionale publieke media-instellingen aan de provincies bestond al een handboek.⁸ Dat handboek vormt de basis voor het hierbij gevoegde handboek en is aangepast naar aanleiding van een aantal wetwijzigingen. Ten eerste is vanaf 1 januari 2014 het rijk verantwoordelijk voor de bekostiging van de regionale publieke media-instellingen. De regels voor de verantwoording aan de provincies komen hiermee te vervallen. Verder is in het handboek het nieuwe wettelijk kader opgenomen, waaronder de regels voor het vormen van reserves. Het format voor de verantwoording is hierop aangepast. Tenslotte is op 1 januari 2013 de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. In de financiële verantwoording dient van iedere (gewezen) bestuurder de bezoldiging openbaar te worden gemaakt conform de bepalingen van de WNT.

Het controleprotocol voor de accountant is naar aanleiding van de wijzigingen op onderdelen geactualiseerd.

4. Uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en administratieve lasten

Bij de totstandkoming van deze regeling zijn het handboek verantwoording en de wijzigingen van de Mediaregeling 2008 voorgelegd aan de regionale publieke media-instellingen en het Commissariaat voor de Media. Over de inhoud van de regeling is overeenstemming bereikt. Op deze wijze heeft de toets op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid vorm gekregen.

Bij de voorbereiding van deze regeling is nagegaan of er sprake is van administratieve lasten voor instellingen, bedrijfsleven of burgers. Voor deze regeling wordt geen verhoging van structurele of eenmalige administratieve lasten voorzien, omdat de bestaande informatieverplichtingen voor de regionale omroepen niet wijzigen door de overheveling van de financiering van de provincie naar het Rijk. De aanvraagprocedure wijzigt, maar dat heeft geen gevolgen voor de administratieve lasten.

⁸ Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling 2009

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Met dit artikel wordt het bijgevoegde handboek voorgeschreven bij de verantwoording door de regionale publieke media-instellingen.

Artikel 2, onderdeel A (opschriften artikelen 5, 7 en 9)

Zowel in de huidige paragraaf 2.2.1 over de aanwijzing van regionale en lokale publieke mediadiensten als in paragraaf 2.2.1a (nieuw) over de bekostiging van regionale publieke mediadiensten wordt het begrip 'aanvraag' gebruikt. In het eerste geval gaat het om een aanvraag voor een aanwijzing en in het tweede geval om een aanvraag voor bekostiging. Zonder een nadere aanduiding zou dat bij vluchtige lezing tot verwarring kunnen leiden. Deze wijziging beoogt dat te voorkomen door in de opschriften van de artikelen 5, 7 en 9 van de Mediaregeling 2008 tot uitdrukking te brengen dat het in deze artikelen gaat om een aanvraag voor een aanwijzing.

Artikel 2, onderdeel B (wijziging artikel 6)

Artikel 6, derde lid, van de Mediaregeling 2008 ging nog uit van bekostiging van de regionale publieke mediadiensten door de provincies. Aangezien het budget voor de bekostiging van de regionale publieke mediadiensten met ingang van 1 januari 2014 van het provinciefonds naar de landelijke mediabegroting is overgeheveld, is deze bepaling achterhaald en dient deze daarom te vervallen.

Artikel 2, onderdeel C (artikelen 9a en 9b nieuw)

Artikel 9a

Dit artikel bepaalt dat een regionale publieke media-instelling jaarlijks vóór 15 september de aanvraag voor bekostiging bij het Commissariaat voor de Media moet indienen, waarbij de aanvraag vergezeld moet gaan van een begroting en een activiteitenplan. Deze indieningstermijn is gekozen met het oog op de termijnen die gelden voor het vervolgtraject van de aanvraag. Op grond van artikel 2.170, zesde lid, van de Mediawet 2008 heeft het Commissariaat vervolgens een maand de tijd (jaarlijks vóór 15 oktober) om zijn opmerkingen over de begrotingen van de regionale publieke media-instellingen aan de Minister van OCW toe te zenden. Daarna stelt de Minister van OCW jaarlijks vóór 1 december het totaalbudget vast dat voor het daarop volgende jaar beschikbaar is voor de bekostiging van de regionale publieke media-instellingen (zie artikel 2.170, eerste lid, van de Mediawet 2008). Het Commissariaat beslist vervolgens jaarlijks vóór 1 januari op een aanvraag voor bekostiging van een regionale publieke media-instelling (zie artikel 2.170, tweede lid, van de Mediawet 2008). Deze termijnen sluiten ook naadloos aan bij de termijnen die gelden voor de landelijke publieke media-dienst.

Artikel 9b

De bekostiging van de regionale publieke media-instelling wordt gebaseerd op een jaarlijks door de regionale publieke media-instelling in te dienen voortschrijdende meerjarenbegroting. Deze meerjarenbegroting bevat in hoofdlijnen de wijze waarop de doelstellingen in de komende periode zullen worden gerealiseerd en met welke onzekerheden daarbij rekening gehouden moet worden. De meerjarenbegroting is ook de plaats om eventuele voorstellen te doen voor wenselijk geachte wijzigingen in het beleid van de regionale publieke media-instelling.

Verder geeft de begroting een financieel overzicht overeenkomstig het Model zoals met onderdeel F opgenomen als bijlage bij de Mediaregeling 2008. Uit de toelichting op het financieel overzicht moet blijken wat de aard van begrotingsposten is.

In de begroting geeft de regionale publieke media-instelling aan op welke wijze de samenwerking met de landelijke publieke en lokale mediadiensten, alsmede met anderen vorm krijgt. Ten aanzien van de samenwerkingsverbanden licht de regionale publieke media-instelling toe op welke manier die bijdragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de regionale publieke media-instelling.

Artikel 2, onderdeel D (wijziging artikel 11)

Door de wijziging van de financieringsstroom is artikel 11 van de Mediaregeling 2008 op een paar punten aangepast. Toezending van de verantwoording aan het Commissariaat geschiedt hiermee immers structureel en hier hoeven geen aparte regels meer voor opgesteld te worden.

Artikel 2, onderdeel E (nieuw artikel 12a)

Met artikel 12a worden regels rond de bevoorschotting gesteld van de regionale publieke media-instellingen. Deze regels volgen de regels in artikel 12 voor de bevoorschotting van de landelijke publieke media-instellingen.

Artikel 2, onderdeel F (model voor begroting)

Met dit onderdeel wordt een bijlage aan de Mediaregeling 2008 toegevoegd met daarin het model voor het indienen van de begroting door de regionale publieke media-instellingen.

Artikel 3

Deze wijzigingsregeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2014. Daarbij wordt afgeweken van de termijn van twee maanden tussen de publicatiedatum en de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsregeling. In dit geval is dat niet bezwaarlijk, omdat een afvaardiging van de regionale publieke media-instellingen en de ROOS (de koepelorganisatie van deze instellingen) al in een vroegtijdig stadium nauw bij de totstandkoming van deze wijzigingsregeling zijn betrokken. Bovendien zijn de bepalingen voor de media-instellingen pas relevant voor het indienen van de begroting in september en de verantwoording in 2015.

*De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker*

Uitgangspuntennotitie eigen vermogen regionale media instelling

Achtergrond wettelijk kader handboek Financiële verantwoording regionale omroep

Achtergrond

Met ingang van 1 januari 2014 is de bekostiging van de regionale media-instellingen, middels een aanpassing van de Mediawet (hierna: MW), overgegaan van de provincies naar het Rijk. De wetgever heeft bepaald dat het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat) wordt belast met de praktische uitvoering van de bekostiging. Als gevolg van de wetswijziging is tevens de rechtmatigheidstoetsing van de bekostiging van de provincies overgegaan op het Commissariaat.

Aanleiding tot het aanpassen van het handboek

Op grond van artikel 2.173a, derde lid, MW zijn de regels voor de financiële verantwoording van toepassing verklaard. Artikel 2.172, derde lid, MW bepaalt dat bij ministeriele regeling nadere regels kunnen worden gesteld aan de inhoud en inrichting van de jaarrekening van de regionale media-instellingen.

Deze nadere regels worden vastgelegd in een handboek. Het huidige handboek is in 2009 tot stand gekomen in overleg tussen het Interprovinciaal Overleg, Stichting Regionale Omroep Overleg en het Commissariaat.¹ De hiervoor vermelde overheveling van taken is aanleiding om het handboek te herzien. Het gewijzigde handboek zal conform de Mediawet een ministeriële regeling zijn en zo een juridische status krijgen. Voor het maken van het nieuwe handboek wordt het huidige als basis genomen.

De Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants (NBA) heeft de controle- en onderzoeksprotocollen die in het huidige handboek voor de regionale publieke media-instellingen zijn opgenomen goedgekeurd.² Dat betekent dat alle controlerende accountants ervan uit mogen gaan dat het controleprotocol uitvoerbaar is en het handboek moeten betrekken in de opzet, uitvoering en rapportering over hun controle. Ook het nieuwe controleprotocol zal door de NBA beoordeeld worden.

Verhouding Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en handboek

Hetgeen in het handboek is opgenomen heeft voorrang op Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (hierna: RJ).³ In de RJ staat dat voor zogenaamde Organisaties-zonder-winststreven specifieke wet- of regelgeving kan gelden. Deze specifieke wet- of regelgeving, maar ook subsidievoorschriften, gaan voor op de RJ (zie RJ 640.103).

De overheid kan dus zelf aanvullende regels voorschrijven voor de jaarrekening van de regionale publieke media-instellingen. Een (in het handboek) voorgeschreven indeling van de posten in het eigen vermogen is dan ook niet in strijd met de wet.

Ook is het toegestaan om het stelsel voor het opstellen van de jaarrekening te wijzigen als de wet dat vereist (RJ 140.206). Voor de regionale publieke media-instellingen betekent dit bijvoorbeeld een andere verantwoording van de posten van het eigen vermogen (zie hierna).

¹ Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling 2009

² www.nba.nl Home > Vaktechniek > Vaktechnische thema's > Controleprotocollen (COPRO) > Protocollen andere organisaties > Handboeken Commissariaat voor de Media

³ De Raad voor de Jaarverslaggeving heeft als taak om uitvoering te geven aan de eis dat de grondslagen van de waardering en resultaatbepaling voldoen aan de normen die in het maatschappelijke verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd. Zie voor mee informatie www.rjnet.nl.

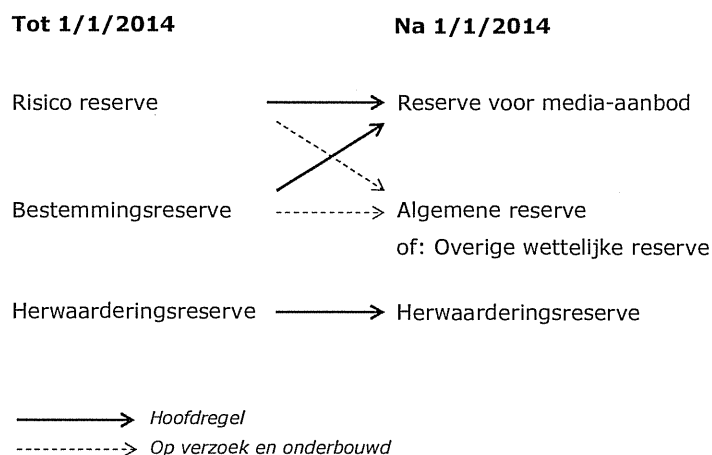
Wat is er in de Mediawet bepaald ten aanzien van het eigen vermogen?

De voorgeschreven indeling van het eigen vermogen is in het huidige handboek: risico reserve, bestemmingsreserve en herwaarderingsreserve. Deze indeling sluit niet aan bij de systematiek van de MW. Daarin staat dat alleen gelden voor het verzorgen van het media-aanbod gereserveerd kunnen worden met toestemming van het Commissariaat (artikel 2.175, eerste lid, MW). In combinatie met de bepaling dat media-instellingen al hun inkomsten voor de uitvoering van de publieke media-opdracht gebruiken (artikel 2.135, eerste lid, MW), kunnen de reserves alleen maar reserves voor de verzorging van media-aanbod ('programmareserves') zijn. Er is dus geen ruimte in de wet om een algemene reserve op te bouwen ⁴.

Verder mag het totaal van de gereserveerde gelden voor de verzorging van media-aanbod ultimo een kalenderjaar niet meer bedragen dan tien procent van de uitgaven van een regionale publieke media-instelling in het desbetreffende jaar (artikel 2.175, tweede lid, MW). Gereserveerde gelden boven de tien procent, dan wel zonder toestemming van het Commissariaat gevormd of in strijd met de opgelegde voorwaarden, dienen te worden terugbetaald (artikel 2.175, derde lid, MW).

Er is in de mediawet een overgangsbepaling opgenomen om er voor te zorgen dat de regionale omroepen met ingang van 1 januari 2014 nog geen rekening hoeven te houden met de maximering van reserves. ⁵ Wel zullen de regionale omroepen binnen dat maximum vanaf 1 januari 2014 rekening moeten gaan houden met categorieën eigen vermogen die de Mediawet voorschrijft. Daarvoor is een eenmalige toerekening nodig naar de – voor de regionale omroepen – nieuwe categorieën. Zie onderstaande kader.

Een eenmalige toerekening van de reserveposten ultimo 2013 naar 'algemene reserve' en 'programmareserve' is nodig om een start te maken onder de regelgeving die vanaf 2014 van toepassing is. Hoofregel is dat alle reserves 'programmareserves' zijn. Daar kan eenmalig bij de overgang van worden afgeweken:

⁴ In termen van Titel 9 BW 2 zijn dit 'overige reserves'.

⁵ Staatsblad Jaargang 2013, Nr. 57, ARTIKEL IX

Om te bepalen dat een reserve per 31 december 2013 géén programmareserve is, dient de regionale media-instelling aan te tonen dat er geen directe relatie is met 'media-aanbod'. Media-aanbod wordt voor de overgangsregeling eng gedefinieerd: één of meer elektronische producten met beeld- of geluidsinhoud die bestemd zijn voor afname door het algemene publiek of een deel daarvan (artikel 1.1, eerste lid, MW).

Let wel: vanaf 2014 is er een nieuwe situatie waarin het ruime begrip 'verzorgen van media-aanbod' breder is en raakt alle aspecten van de bedrijfsvoering van de media-instelling. Dus zaken die vóór 2014 een indirecte relatie hebben met het media-aanbod (zoals huisvesting, algemeen risico op lagere inkomsten) mogen nu eenmalig als 'algemene reserve' geassocieerd worden. Vanaf 2014 vallen deze zaken onder het ruimere begrip 'verzorgen van media-aanbod' en kan daarvoor geen vermogensopbouw via een algemene reserve meer plaatsvinden.

De programmareserve mag alleen nog groeien ten opzichte van de situatie eind 2013 zolang deze reserve niet meer dan tien procent van de uitgaven in het desbetreffende kalenderjaar van de regionale publieke media-instelling bedraagt.

Bovenstaande betekent dat er vanaf 1 januari 2014 geen gelden aan een andere post binnen het eigen vermogen toegevoegd kunnen worden (dus ook niet aan de algemene reserve). Wij zien dan ook geen mogelijkheden om voor de reclameactiviteiten een uitzondering te maken. De enige uitzondering is de herwaarderingsreserve en overige wettelijke reserve welke naast de algemene reserve en de programmareserve staat.⁶ Alleen voor de uitkomst van de gerechtelijke procedures over de bijdrage 2012 en 2013 zal voor de algemene reserve een uitzondering worden gemaakt.

Indien de binnen regionale media-instellingen aanwezige reserves niet toereikend blijken te zijn, kan de Staatssecretaris m.i.v. 1 januari 2014 bij de mediabegroting besluiten om uit het mediabudget, waarvan de algemene mediareserve (hierna: AMR) onderdeel is, aanvullende gelden ter beschikking stellen aan regionale publieke media-instellingen (artikel 2.167, eerste lid, aanhef en onderdeel a, MW).

De AMR vervult daarnaast meerdere functies: de financiering van de rekening-courantverhouding met de Ster, de opvang van incidenteel sterk teruglopende reclame-inkomsten en de reservefunctie in geval van liquidatiekosten en reorganisatie bij omroepen. De middelen van de AMR zijn afkomstig van de meevallers van de reclame-inkomsten van onder andere de Ster. Indien de AMR ontoereikend is, kunnen incidenteel ook middelen vrij worden gemaakt binnen de mediabegroting om de AMR op te hogen. In 2012 is bijvoorbeeld de index voor 2012 toegevoegd aan de AMR om bijdragen voor frictiekosten uit te kunnen keren.

De AMR is er bijvoorbeeld ook voor bijdragen in reorganisatiekosten als gevolg van overheidsbesluiten. Een deel van het risico op discontinuïteit wordt dus gedragen door de overheid.

Invloed van Europese staatssteunregels op reservevorming

Zoals hiervoor aangegeven mag op grond van de MW het totaal van de ten behoeve van het vervaardigen van media-aanbod gereserveerde gelden ultimo een kalenderjaar niet meer bedragen dan tien procent van de uitgaven van een regionale publieke media-instelling in het desbetreffende jaar (artikel 2.175, tweede lid, MW). De (strengere) regels voor reservevorming bij publieke media-instellingen zijn in de MW opgenomen als gevolg van de beschikking van de Europese Commissie in

⁶ Wettelijke reserves zijn de reserves die moeten worden aangehouden op grond van artikelen uit het Burgerlijk Wetboek.

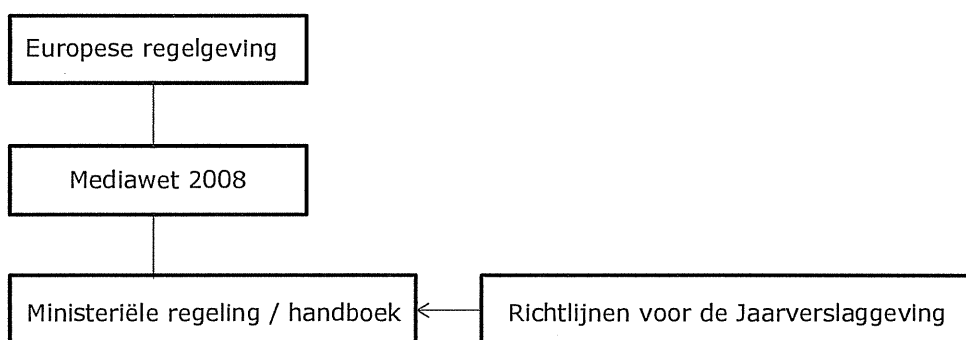
de staatssteunzaak naar aanleiding van een aantal klachten van commerciële partijen.⁷ De Nederlandse overheid heeft als gevolg hiervan dienstige maatregelen moeten nemen. In de MW is dit vertaald in de tien procent norm. De Europese Commissie heeft deze maatregel goedgekeurd en ziet toe op de naleving hiervan.

De uitspraak van de Europese Commissie houdt geen rekening met de situatie dat een publieke media-instelling in financieel gunstige jaren kan sparen om in latere jaren tegenvallers op te kunnen vangen of investeringen te kunnen doen. Dat betekent dat er vaker een beroep gedaan zal moeten worden op externe financiers of de overheid (middels bijvoorbeeld de AMR).

De regels voor staatssteun zijn vastgelegd in de Omroepmededeling 2009.⁸ Een algemene regel is dat de bijdrage uit de mediabegroting niet méér mag bedragen dan de netto kosten van de publieke taak, waarbij ook rekening wordt gehouden met andere inkomsten.

De overheid vergoedt dus alleen het deel van de kosten dat niet door andere inkomsten (zoals reclame) is gedekt. Het overschot op de exploitatie is dan per definitie een overschot op de bijdrage van de overheid.

Overzicht regelgeving:

⁷ Beschikking Europese Commissie bestaande steun 2009, Steunmaatregel E 5/2005 (ex BB 170b/2003), Jaarlijkse financiering van de Nederlandse publieke omroep

⁸ Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de regels inzake staatssteun op de publieke omroep (2009/C 257/01).